

POSTANOWIENIE

31 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 października 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa L.M.
przeciwko Powiatowi C.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej Towarzystwa
Ubezpieczeń Wzajemnych T. w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Powiatu C.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 30 stycznia 2024 r., I ACa 1037/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Powiatu C. na rzecz L.M. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

[J.T.]

UZASADNIENIE

Pozwany Powiat C. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie, wydanego na skutek apelacji skarżącego oraz interwenienta ubocznego po stronie pozwanego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych T. w W. od wyroku Sądu pierwszej instancji w sprawie o zapłatę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał oczywistą zasadność skargi. Nie przedstawił przy tym wyodrębnionego

wyvodu poświęconego omówieniu przyczyn, dla których skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania, lecz poprzestał na stwierdzeniu, że „[...] zasadność skargi kasacyjnej omówiona została w treści uzasadnienia podstaw kasacyjnych” oraz że „[...] każda wskazana wyżej podstawa kasacyjna jest oczywiście uzasadniona [...] a ich zasadność powinna być widoczna dla osoby posiadającej wykształcenie prawnicze już *prima facie*” (s. 3 skargi).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (zob. postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywiście wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi występować w ramach podstaw skargi (zob. postanowienie SN z 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01).

Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Uzasadnienie wniosku pozwanego wymaganiom tym nie odpowiada; sprowadza się ono do odwołania się do zarzutów kasacyjnych oraz ich uzasadnienia, każdorazowo zwieńczonego tezą o oczywistej bezzasadności wyroku. W związku z takim zredagowaniem skargi kasacyjnej wypada przypomnieć, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz uzasadnienie podstaw skargi kasacyjnej stanowią niezależne elementy konstrukcyjne tego środka zaskarżenia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 oraz 398⁴ § 2 k.p.c.). Połączenie tych uzasadnień w ramach jednego wątku argumentacji mającej świadczyć o wystąpieniu i przyczyn, i podstaw kasacyjnych, nie jest wprawdzie

wykluczone, lecz może prowadzić do osłabienia siły argumentacji, która miałaby przemawiać na rzecz przyjęcia skargi do rozpoznania.

Połączenie takie zdarza się niekiedy w razie podnoszenia przez stronę skarżącą, że doszło do nieważności postępowania lub – jak w niniejszej sprawie – że ma miejsce oczywista zasadność skargi kasacyjnej. W tym ostatnim wypadku strona skarżąca twierdzi zwykle, że zarzuty kasacyjne są nie tylko zasadne, lecz: oczywiście zasadne, a zarazem determinują podstawy uwzględnienia skargi kasacyjnej, tzn. mają bezpośrednie przełożenie na ocenę zaskarżonego wyroku jako *prima facie* nietrafnego. Co się tyczy wskazanego tu czynnika, to należy jednak zauważyć, że zasadność (nawet oczywista) zarzutów skargi kasacyjnej nie zawsze przekłada się na uwzględnienie środka zaskarżenia. Strona skarżąca może bowiem sformułować zarzuty w sposób niekompletny, tzn. z pominięciem zakwestionowania sposobu wykładni lub zastosowania normy, która była (lub powinna być) podstawą rozstrzygnięcia. W takiej natomiast sytuacji zasadność zgłoszonych zarzutów nie doprowadzi do uwzględnienia skargi, gdyż trafnie podniesione racje, z uwagi na ich cząstkowy i niepełny charakter, ostatecznie nie będą wystarczające do wzruszenia zaskarżonego orzeczenia.

Potrzeba wyodrębnienia uzasadnienia przyczyn kasacyjnych oraz podstaw kasacyjnych wynika wprost z przepisów prawa; jest ona także podkreślana w orzecznictwie (zob. postanowienia SN z 10 stycznia 2001 r., V CZ 189/02, oraz z 23 stycznia 2008 r., II PK 278/07), a ponadto ma istotny walor pragmatyczny, związany z umożliwieniem stronie skarżącej przedstawienia argumentacji dostosowanej konkretnie do aktualnego etapu oceny skargi kasacyjnej.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ma podstawowe znaczenie na etapie oceny dokonywanej w ramach przedsądu; powinno ono bowiem wyjaśniać, dlaczego przedmiotem badania przez Sąd Najwyższy miałyby być skarga kasacyjna wywiedziona w sprawie, która została już rozpoznana i prawomocnie rozstrzygnięta przez Sądy powszechne. Celowość wymagania sformułowania uzasadnienia odrębnego od uzasadnienia podstaw kasacyjnych należy rozumieć w ten sposób, że skarżący ma do przedstawienia Sądowi racje na

tyle silne, iż o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej świadczą one bez potrzeby wspierania się argumentacją zawartą w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych.

Z kolei uzasadnienie podstaw kasacyjnych służy innemu celowi, w postaci dokonania merytorycznej oceny zasadności skargi, co do której uprzednio stwierdzone już zostało wystąpienie przyczyn kasacyjnych, czyli przyczyn przyjęcia skargi weryfikowanych na etapie tzw. przedsądu. Wywód skarżącego powinien być w tym przypadku ukierunkowany na wyjaśnienie zaistnienia takich – ujętych w poszczególnych zarzutach kasacyjnych – naruszeń przepisów prawa materialnego lub prawa procesowego, które przemawiają za zasadnością wniosków skargi: o uchylenie zaskarżonego orzeczenia albo o jego uchylenie i stosowną do żądania strony zmianę. Argumentacja odnosi się zatem do konkretnych zarzutów, a nie do trafności skargi jako takiej, a ponadto, w odróżnieniu od uzasadnienia przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie musi zmierzać do przekonania Sądu o oczywistej zasadności przedstawianych racji. Wbrew przytoczonemu wyżej stanowisku pozwanego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wymaga więc wykazania, że „każda wskazana wyżej podstawa kasacyjna jest oczywiście uzasadniona” (s. 3 skargi kasacyjnej).

Poprzestanie przez skarżącego na jednym uzasadnieniu, mającym spełniać wymagania uzasadnienia podstaw i przyczyn kasacyjnych, doprowadziło do osłabienia wydźwięku stanowiska skarżącej. W istocie bowiem do oceny przedstawiono wywód o zasadności zarzutów skargi, tyle że opatrzonej dodatkową uwagą o zrealizowaniu tym samym przesłanek przyczyny kasacyjnej przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – lecz bez wyartykułowania racji świadczących konkretnie o oczywistej zasadności złożonego środka. Argumentacja zawarta w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej nie świadczy o oczywistej zasadności tej skargi. Co więcej, została ona ujęta w taki sposób, że ocena wniosku nie byłaby możliwa bez jednoczesnej analizy podstaw skargi, co na obecnym etapie postępowania jest niedopuszczalne (zob. postanowienie SN z 18 maja 2018 r., IV CSK 612/17). Obrazowo rzecz ujmując, „oczywistość” miałaby być badana jako wyższy stopień oceny zasadności skargi, utożsamianej przez skarżącego z zasadnością zarzutów.

Na marginesie należy dodać, że motywy podstaw kasacyjnych były opatrywane dodatkowym stwierdzeniem, iż zaskarżony wyrok jest „oczywiście bezzasadny”, tymczasem, ściśle rzecz ujmując, istotą przywołanej przez pozwanego przyczyny kasacyjnej nie jest uznanie wyroku za oczywiście bezzasadny, lecz przekonanie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Kwestia oceny (bez)zasadności wyroku pozostaje natomiast jedynie korelatem pozytywnej oceny środka zaskarżenia. Może się również zdarzyć, że – wskutek niedoskonałości zarzutów skargi – oczywista bezzasadność wyroku nie będzie współwystępować z oczywistą zasadnością skargi. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach jej podstaw (art. 398¹³ § 1 *in principio* k.p.c.).

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 pkt k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

(M.M.)

[a.ł]